

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ
ВАРШАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В КРАКОВІ
БІЛОРУСЬКА ДЕРЖАВНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА АКАДЕМІЯ
КАЗАХСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. С.СЕЙФУЛЛІНА
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ
НАУКОВИЙ КЛУБ «SOPHUS»

АГРАРНА НАУКА ТА ОСВІТА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник наукових праць
міжнародної науково-практичної
конференції

Частина 1

**Кам'янець-Подільський
2019**

УДК 63.001:65.001:30.001:10.001

А 25

Редакційна колегія:

Іванишин В.В., д-р екон. наук, проф., ректор – голова редакційної колегії (Україна); Водяник І.І., д-р техн. наук, проф. (Україна); Бахмат М.М., д-р с.-г. наук, професор (Україна), Желавський М.М., д-р вет.наук, проф. (Україна); Дуганець В. І., д-р пед. наук, професор (Україна); Лісовський О., д-р техн.наук, проф. (Польща); Місюк М.В., д-р екон. наук, проф. (Україна); Панков Д.А., д-р екон. наук, проф. (Беларусь); Парлінська А., д-р екон. наук, проф. (Польща); Пармаклі Д.М., д-р хаб. екон. наук, проф. (Молдова); Каденюк О.М., д-р іст. наук, професор (Україна); Пліска Ю., д-р пед. наук, проф. (Польща); Попович М.Д., д-р філос. наук, проф. (Україна); Цвігун А.Т., д-р с.-г. наук, проф. (Україна); Чикуркова А.Д., д-р екон. наук, проф. (Україна); Білик Т.Л., канд. екон. наук (Україна); Гуцол Т.Д., канд. техн. наук, доц. (Україна); Сава А.П., канд. екон. наук, с.н.с. (Україна); Семенишена Н.В., канд. екон. наук, доц. (Україна); Мудрик К., канд. техн. наук (Польща); Фатен Аль Наджар, д-р іст. наук, професор (ОАЕ); Ющук-Кубяк Е., д-р с.-г. наук, професор (Польща); Курпаска С., д-р техн. наук, професор (Польща)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Подільського державного аграрно-технічного університету
(протокол № 8 від 07.03.2019 р.)*

А 25

Аграрна наука та освіта в умовах євроінтеграції : збірник наукових праць міжнар. наук.-практ. конф. Ч.1. (20-21 березня 2019 р., м. Кам'янець-Подільський). – Тернопіль : Крок, 2019. – 366 с.

ISBN 978-617-692-513-2 (повне видання)

ISBN 978-617-692-514-9 (частина 1)

Збірник містить наукові доповіді міжнародної науково-практичної конференції “Аграрна наука та освіта в умовах євроінтеграції” (м. Кам'янець-Подільський), яка відбулася 20-21 березня 2019 р. з актуальних технологічних, технічних, економічних, соціальних та екологічних проблем і напрямів розвитку України, інших держав та сучасного суспільства загалом.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

УДК 63.001:65.001:30.001:10.001

ISBN 978-617-692-513-2 (повне видання)

ISBN 978-617-692-514-9 (частина 1)

© Подільський державний аграрно-технічний університет, 2019

© Крок, 2019

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE AGRARIAN AND ENGINEERING UNIVERSITY IN PODILYA
STATE AGRARIAN UNIVERSITY IN MOLDOVA
WARSAW UNIVERSITY OF LIFE SCIENCES
UNIVERSITY OF AGRICULTURE IN KRAKOW
BELARUSIAN STATE ACADEMY OF AGRICULTURE
S.SEIFULLIN KAZAKH AGRO TECHNICAL UNIVERSITY
POMERANIAN PEDAGOGICAL ACADEMY IN SLUPSK
SCIENTIFIC CLUB «SOPHUS»

AGRARIAN SCIENCE AND EDUCATION IN THE EUROPEAN INTEGRATION CONTEXT

Collection of scientific papers
of International Scientific and Practical
Conference

Part 1

**Kamianets-Podilskyi
2019**

UDC 63.001:65.001:30.001:10.001

Editorial board:

Ivanyshyn V.V., DrSc, Prof. (Economy), rector – chairman of the editorial board (Ukraine); Vodyanyk I.I., DrSc (Engineering), Prof. (Ukraine); Bahmat M.M., DrSc (Agriculture), Prof. (Ukraine); Zhelavskyy M.M., DrSc (Veterinary), Prof. (Ukraine); Duhanets V.I. DrSc (Pedagogy), Prof. (Ukraine); Lisowski A., DrSc (Mechanics), Prof. (Poland); Misjuk M.V., DrSc (Economy), Prof. (Ukraine); Pankov D.A., DrSc (Economy), Prof. (Belarus); Parlinska M., DrSc (Economy), Prof. (Poland); Parmakli D.M., DrSc (Economy), Prof. (Ukraine); Kadeniuk O.M., DrSc (History), Prof. (Ukraine); Plyska Y., DrSc (Pedagogy), Prof. (Poland); Popovych M.D., DrSc (Philosophy), Prof. (Ukraine); Tsvigun A.T., DrSc (Agriculture), Prof. (Ukraine); Chykurkova A.D., DrSc (Economy), Prof. (Ukraine); Bilyk T.L. PhD (Economy), Assist. Prof. (Ukraine); Hutsol T.D., PhD (Engineering), Assoc. Prof. (Ukraine); Sava A.P., PhD (Economy), Senior Researcher (Ukraine); Semenyshena N.V., PhD (Economy), Assoc. Prof. (Ukraine); Mudryk K., PhD (Engineering), Assoc. Prof. (Poland); Juszczuk-Kubiak E., DrSc (Agriculture), Prof. (Poland); Al-Nadzhzar Faten, DrSc (History), Prof. (United Arab Emirates); Kurpaska S., PhD (Engineering), Assoc. Prof. (Poland)

Recommended for publication by Academic Council
of State Agrarian And Engineering University in Podilya
(protocol # 8, from 03.07.2019)

Agrarian science and education in the european integration context:
collection of scientific papers of Intern. scient.-pract. confer. P.1.
(March 20-21, 2019, Kamianets-Podilskyi). – Ternopil: Krok, 2019. – 366 p.

ISBN 978-617-692-513-2 (full edition)

ISBN 978-617-692-514-9 (part 1)

The collection of papers contains scientific presentations for International scientific-practical conference "Agrarian science and education in the european integration context" (Kamianets-Podilskyi), which was held on March 20-21, 2019, and was devoted to actual technological, technical, economic, social and environmental issues and tendencies of development of Ukraine and other countries and modern society in general.

The authors of scientific papers take the consequences for the content and authenticity of publications. Academic views of the authors of publications and the editorial board of the collection of scientific papers may not necessarily agree.

UDC 63.001:65.001:30.001:10.001

ISBN 978-617-692-513-2 (full edition)

ISBN 978-617-692-514-9 (part 1)

© State Agrarian and Engineering University in Podilya, 2019

© Krok, 2019

Івасик Мирослава ЗНАЧЕННЯ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ОЗИМИХ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	188
Parkhuts Bohdan PRODUCTIVITY OF POTATO DEPENDING ON THE DARK GRAY PODZOLIZED SOILS OF MALE POLISSIA	191
Примак Іван, Панченко Олександр, Панченко Інна ЗМІНА ЧИСЕЛЬНОСТІ ЛЮМБРИЦІДІВ В ОРНОМУ ШАРІ ҐРУНТУ І ПРОДУКТИВНОСТІ СІВОЗМІНИ ЗА РІЗНИХ СИСТЕМ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ	193
Сендецький Іван ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ТА НОРМ ВИСІВУ НА РІСТ І РОЗВИТОК РОСЛИН ТА УРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОГО РІПАКУ	195
Філон Василь, Акоюн Арміне ТОМОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРНОГО СТАНУ ЧОРНОЗЕМІВ ТИПОВИХ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ БЕЗВОДНОГО АМІАКУ	198

СЕКЦІЯ 4
ЗООТЕХНІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ
ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА

SECTION 4
ANIMAL SCIENCES AND
TECHNOLOGIES OF LIVESTOCK
PRODUCTION

Андрійчук Валерій, Шуляр Альона ОЦІНКА ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ГУСІВНИЦТВА ТА ПРОДУКТИВНОСТІ ГУСЕЙ ПОРОДИ «ЛЕГАРТ ДАТСЬКИЙ»	200
Булатович Ольга, Гончар Валентин ЯКІСТЬ ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ ЗАЛЕЖНО ВІД ГЕНОТИПУ СВИНЕЙ	202
Volkova Elena HISTOLOGICAL STUDIES OF THE MUSCULAR TISSUE OF PIGS OF VARIOUS BREED COMBINATIONS	205
Гончар Валентин, Косташ Володимир ПРОДУКТИВНІ ТА ЗАБІЙНІ ПОКАЗНИКИ ВІДГОДІВЕЛЬНОГО МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ЗА ЗГДОВУВАННЯ В РАЦІОНІ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ "МІНАКТИВІТ"	207
Деберина Ірина ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ТА РОЗВИТКУ ТЕЛИЦЬ ЧЕРВОНОЇ СТЕПОВОЇ ПОРОДИ	209
Дереза Олена, Коломієць Сергій, Дереза Сергій АНАЛІЗ СИСТЕМ ПЕРЕРОБКИ РІДКОГО СВИНЯЧОГО ГНОЮ	211
Димчук Анатолій МОЛОЧНЕ СКОТАРСТВО УКРАЇНИ 2018: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ	214
Диннікова Катерина, Лесновська Олена ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ЛОШАТ	215
Зирянов Артем, Цвігун Анатолій СКЛАД І ПОЖИВНІСТЬ ЗЕЛЕНОГО КОРМУ ПАСОВИЩ	217
Казьмірук Лариса КОНСТИТУЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА ПРИ ДОБОРІ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ	219
Калинка Андрій, Лесик Оксана ІНОВАЦІЙНИЙ СЕЛЕКЦІЙНИЙ ПОДАРУНОК НАУКОВЦІВАГРАРНИКІВ БУКОВИНИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА КРАЮ	221
Каркач Петро, Машкін Юрій, Фесенко Василь ВИКОРИСТАННЯ ТРИТИКАЛЕ ТА ФЕРМЕНТНОГО ПРЕПАРАТУ ПРИ ВІДГОДІВЛІ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ	224
Каспров Роман, Шуплик Віктор ХІМІЧНИЙ СКЛАД М'ЯСА У БУГАЙЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ І АБЕРДИН-АНГУСЬКОЇ ПОРІД	226
Ковальчук Роман, Буштрук Марина, Кузьменко Оксана ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ У ПІДВИЩЕННІ ПРОДУКТИВНОСТІ НУТРІЙ	227

НААН України, оскільки на неї впливають дуже багато факторів, які тільки частково залежать від людей. Це дослідження ґрунтів і травостою на них в залежності від висоти над рівнем, моря. Експозиції схилів і травостою на них при однакових типах ґрунтів. Дослідження поживності природних кормових угідь в залежності від кількості опадів і тому подібне.

Казьмірук Лариса
канд. с-г. наук, доцент
Вінницький національний аграрний університет
Вінниця, Україна

КОНСТИТУЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА ПРИ ДОБОРІ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Вдосконалення порід худоби потребує добору за напрямком продуктивності корів з врахуванням їх використання [1]. Інтенсифікація молочного скотарства зумовлює селекціонерів до нових вимог ведення галузі [2]. Використання основних технологічних ознак: молочний тип, пристосованість до сучасних технологій утримання, використання в годівлі нормованих повнораціонних кормів та інші господарсько-біологічні особливості тварин є перспективним у галузі молочного скотарства [3].

Виведення найбільш придатних для розведення тварин є актуальним питанням з врахуванням конкретних господарських умов і напряму спеціалізації. Молочний тип корів найбільш ефективно використовує поживні речовини кормів на виробництво молока. Тому, використання конституціональної оцінки при доборі корів української червоно-рябої молочної породи за типом конституції дозволяє вести цілеспрямовану селекцію на певну ознаку ц конкретному стаді [4].

Актуальним при доборі корів української червоно-рябої молочної породи є оцінка їх за типами конституції. Об'єктом дослідження було 40 корів української червоно-рябої молочної породи. Предметом досліджень : екстер'єр, конституція, жива маса, молочна продуктивність корів української червоно-рябої молочної породи.

Методи досліджень: зоотехнічної та варіаційної систематики. Обстеження корів проведено за промірами: висота в холці, коса довжина тулуба, обхват грудей за лопатками. За масометричним коефіцієнтом (ММК) визначені такі типи конституції: щільний, проміжний та рихлий.

Результати досліджень. Важливим елементом досліджень розподілу корів української червоно-рябої молочної породи було визначення параметрів конституційних типів. За показниками відхилень від середньої арифметичної 4δ (середнє квадратичне відхилення) корів розподілили на щільний, проміжний та рихлий типи конституції. Обчислення параметрів конституційних типів показали, що до щільного типу виділено корів з масометричним коефіцієнтом більше 121,6, до проміжного – у межах 113,2-121,5 та рихлого – менше 113,1.

Розподіл корів української червоно-рябої молочної породи за конституційним типом показав, що найбільше корів проміжного типу 42,5%. Корів-первісток проміжного

типу в умовах даного стада можна використати для виробничої групи. Доцільно використовувати тільки за щільним типом конституції при підборі бугаїв-плідників до корів виробничої групи. Нащадки при такому підборі у переважній більшості будуть наслідувати щільний тип конституції, що приведе до збільшення кількості щільного типу корів від 22,5% до необхідної кількості корів племінного ядра (не менше 50%). У результаті цього відбудеться консолідація щільного типу корів у даній популяції. Відносно рихлого типу, то раціонально даний тип конституції використовувати для промислового схрещування з бугаями-плідниками спеціалізованого м'ясного напрямку продуктивності.

За показниками висоти в холці та косою довжиною тулуба корів української червоно-рябої молочної породи за різних типів конституції вірогідної різниці не встановлено. За показниками обхвату грудей за лопатками корови щільного типу були вірогідно об'ємними у порівнянні з проміжним та рихлим типами. Відповідно щільний тип конституції корів української червоно-рябої молочної породи мали живу масу найбільшу (591,3 кг), що вірогідно у порівнянні із проміжним та рихлим типами.

У ринкових умовах ведення сільськогосподарського виробництва є оцінка його економічної ефективності. Підвищення економічної ефективності дозволяє не тільки розширювати виробництво, але і удосконалювати складові елементи технології: селекцію, годівлю, механізацію трудомістких процесів. У першу чергу підвищення економічної ефективності виробництва молока вирішується шляхом створення стада з високою молочною продуктивністю, міцною конституцією за напрямком продуктивності.

Реалізованого надоеного молока 78% від корів щільного типу, та отримано виручку 10230,90 грн., а від проміжного – менше на 8,73% та рихлого також менше на 20,05% ніж від тварин з щільним типом конституції. Така перевага у виручці щільного типу конституції в основному за показником реалізованого молока з базисним вмістом жиру. При однакових загальних затратах праці та кормів виробничі затрати були різними. Виробництво молока у корів щільного типу потребувало найбільших затрат 5446 грн., а у проміжного – менше на 2,3%, у рихлого – менше на 5,8%.

Таким чином встановлена перевага щільного типу конституції корів української червоно-рябої молочної породи за вказаними окремими економічними показниками над проміжним та рихлим.

Висновок: Використання масометричного коефіцієнту дозволяє зробити обстеження корів української червоно-рябої молочної породи за типами конституції: щільним, проміжним та рихлим. В оцінюванні конституції корів-первісток даного стада встановлено, що до щільного типу (молочного) виділено 35%, до проміжного (наближеного до молочного) і до рихлого (м'ясного) по 32,5%.

Список використаних джерел

1. Луценко М.М., Іванишин В.В., Смоляр В.І. Перспективні технології виробництва молока. Київ : ВД Академія, 2006. 192 с.
2. Резнікова Н.Л. Консолідованість показників ефективності використання корів. *Вісник аграрної науки*. 2004. № 1. С. 71-73.
3. Хмельничий Л.М., Костюк Л.В. Оцінка худоби при формуванні молочного стада. *Вісник Черкаського інституту АПК*. Черкаси, 2004. Вип. 4. С. 142-146.
4. Пелехатий М.С., Ковальчук Т.І. Екстер'єрно-конституційні особливості корів різних генотипів новостворених українських молочних порід. *Вісник аграрної науки*. 2006. № 6. С. 45-51.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

SCIENTIFIC EDITION

**АГРАРНА НАУКА ТА ОСВІТА
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

**AGRARIAN SCIENCE AND EDUCATION
IN THE EUROPEAN INTEGRATION CONTEXT**

*Збірник наукових праць
міжнародної науково-практичної
конференції*

*Collection of scientific papers
of international scientific and practical
conference*

Частина 1

Part 1

20-21 березня 2019 року

March 20-21, 2019

Комп'ютерний набір і верстка
Семенишена Н.В.

Computer set and typesetting
Nataliia Semenyshena

Адреса редакції:
вул. Шевченка, 13, м. Кам'янець-Подільський
Хмельницької області, 32316

Editorial Office:
13, Shevchenko St., Kamianets-Podilskyi,
Ukraine, 32316

Видавець:
Видавництво «Крок»
вул. Гайова, 56, м. Тернопіль, 46006
тел. +38 0352 248436

Publisher:
Publishing house «Krok»
46006, Ukraine, Ternopil, 56, Gayova St.
tel/fax +38 0352 248436

Підписано до друку 13.03.2018 р.
Формат 60x90/16. Гарнітура Times.
Папір офсетний. Друк офсетний. Зам. 03/2019.
Умовн. друк. арк. 25,44. Тираж 300.

Signed for printing 03.13.2019.
Format 60x90/16. Type Times.
Offset paper. Printing offset. Order. 03/2019.
Cond. print. sheets. 25,44. Copies 300.
